

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA NANE

KIKAO CHA TISA

15 SEPTEMBER, 2017

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA NANE

KIKAO CHA TISA – TAREHE 15 SEPTEMBER, 2017

I. DUA:

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA NCHI, OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Taarifa ya Mwaka na Hesabu za Mfuko wa Pensheni wa Serikali za Mitaa kwa Mwaka 2015/2016 [*The Annual Report and Accounts of Local Authority Pensions Fund (LAPF) for the Year 2015/2016*].

WAZIRI WA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Taarifa ya Mwaka na Hesabu za Mfuko wa Fedha za Barabara kwa Mwaka 2013/2014 [*The Annual Report and Accounts of Roads Fund Board for the Year 2013/2014*].

III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

105. MHESHIMIWA ZACHARIA PAUL ISSAAY (MBULU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Katika Mwaka wa Fedha 2013/2014 Halmashauri ya Wilaya ya Mbulu ilipeleka maombi maalum ya fedha za ujenzi wa daraja la Gunyoda na wakati huo kutokana na kugawanywa kwa Wilaya ya Mbulu kupata

- Wilaya mbili, daraja la Gunyoda limebaki kuwa kiungo muhimu kwa Halmashauri ya Wilaya ya Mbulu na Halmashauri ya Mbulu Vijijini; Serikali Kuu ilitoa kiasi cha Tshs. 100,000,000/= ambazo Halmashauri ya Mji wa Mbulu kwa maagizo ya aliyekuwa Rais wa Awamu ya Nne fedha hizo zilielekezwa kwenye ujenzi wa maabara za sayansi katika Halmashauri zote nchini na kuacha daraja hilo bila kujengwa kwa sababu Halmashauri ya Wilaya ya Mbulu haina uwezo wa kulijenga kwa fedha za ndani:-

(a) Je, Serikali ina mpango gani wa kusaidia ujenzi wa daraja hilo ambalo ni kikwazo kikubwa kwa huduma za kijamii katika Halmashauri zote mbili;

(b) Kwa kuwa mabadiliko ya tabia nchi yamesababisha uwepo wa makorongo makubwa ambayo yako katika Kata za Gonyoda, Silaloda, Gedamara, Bargish, Dandi, Marangw' na Ayamaami, jambo linalosababisha jamii kukosa huduma za elimu, afya na utawala; Je, Serikali ina mkakati gani wa kutafuta fedha za dharura ili kusaidia janga hilo katika Halmashauri mbalimbali ikiwemo Mbulu Mjini.

OFISI YA RAIS (UTUMISHI NA UTAWALA BORA):

106. MHESHIMIWA RITTA ENESHER KABATI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora):- Mwaka 2000 Serikali ilianzisha Mfuko wa Maendeleo ya Jamii ili kusaidiana na Vyombo vingine vya Serikali kupunguza umasikini:-

Je, hali ya utekelezaji wa mpango huo wa TASAF ukoje.

OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA MAZINGIRA):

107. MHESHIMIWA UPENDO FURAHA PENEZA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira):- Je, Serikali inatumiaje fedha za Mfuko wa Kuhimili Mabadiliko ya Tabia Nchi (*Adaptation Fund*) zinazotolewa kukabiliana na mabadiliko ya tabia nchi.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

108. MHESHIMIWA ALLY SEIF UGANDO (KIBITI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Wananchi wa Mji wa Kibiti wamefanikiwa kupata mradi wa maji ingawa una changamoto nyingi katika utendaji wake:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kutoa ruzuku kwa ajili ya kulipia umeme na kulipa vibarua;

(b) Je, Serikali ina mpango gani wa kuongeza usambazaji maji na mtandao hasa ikizingatiwa kuwa Mji huo unaendelea kukua kwa kasi.

109. MHESHIMIWA DKT. HADJI HUSSEIN MPONDA (MALINYI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Serikali kupitia Mfuko wa Maendeleo ya Kilimo (SAGCOT) imekamilisha ujenzi wa Skimu ya Umwagiliaji Itete ambapo imehusisha ujenzi wa miundombinu ya banio na mfereji mkuu wa km 6.6 lakini katika kipindi kifupi cha matumizi ya Skimu hii mfereji huo mkubwa umeshaanza kuharibika kutokana na kiwango duni cha ujenzi:-

(a) Je, ni lini Serikali itamalizia ujenzi wa mfereji mkuu na mifereji ya kati ili kuendeleza Kilimo katika hekta 7000 zilizobaki katika Skimu hiyo;

(b) Je, ni lini Serikali itafanya ukarabati wa mfereji mkuu uliobomoka katika kipindi hiki cha uangalizi.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

110. MHESHIMIWA KANALI (MST) MASOUD ALI KHAMIS (MFENESINI):

Atamuuliza Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Kwa muda mrefu sasa Serikali imekuwa ikitoa ahadi za kutatua tatizo la usafiri kwa Jeshi la Polisi bila mafanikio. Kwa mfano, Kituo cha Polisi cha Mfenesini Zanzibar hakina gari la uhakika kwa takribani miaka 10 sasa:-

- (a) Je, ni lini Serikali itapeleka gari Kituo cha Polisi Mfenesini;
- (b) Je, ni lini magari ambayo yamekuwa yakizungumzwa kwa muda mrefu yatawasili nchini ili kuondoa adha ya usafiri.

WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

111. MHESHIMIWA SAADA MKUYA SALUM (WELEZO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa:- Vituo vya Afya vinavyomilikiwa na Jeshi la Wananchi

vimekuwa vikitoa huduma za afya kwa Wananchi wengi na kutokana na umadhubuti na umakini wa Watendaji Wananchi wamejenga imani kubwa juu ya huduma zinazotolewa katika Vituo hivyo; hata hivyo huduma hizo zimekuwa zikikabiliwa na vikwazo mbalimbali vikiwemo uhaba wa dawa, Madaktari na vitendea kazi:-

Je, Serikali imeweka mkakati gani madhubuti wa kuhakikisha kuwa Vifaa Tiba, dawa na Madaktari vinapatikana ili kutoa huduma bora.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

112. MHESHIMIWA EDWARD FRANZ MWALONGO (NJOMBE MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Kumekuwa na tatizo kubwa la ukosefu wa ujuzi wa kufanyia matengenezo Vifaa Tiba kutokana na ukosefu wa Watu wenye utaalamu huo:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwa na Chuo Maalum kwa ajili ya kufundisha Wataalam wa Vifaa Tiba.

**113. MHESHIMIWA AYSHAROSE NDOGHOLI
MATEMBE (VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Mwaka 2007 Serikali ilianzisha rasmi Benki ya Wanawake Tanzania (TWB) kwa lengo la kuwawezesha Wanawake wajasiriamali kupata huduma za Kibenki zikiwemo mikopo yenye riba nafuu, lakini mpaka sasa Benki hiyo ina matawi manne tu, mawili yakiwa Dar es Salaam na mengine Mikoa ya Mwanza na Dodoma, wakati Wanawake wenye kuhitaji huduma hiyo wapo nchi nzima:-

Je, Serikali ambayo inamiliki TWB kwa zaidi ya asilimia 90 inakwama wapi kuiwezesha Benki hiyo ili kufungua matawi kote nchini ili Wanawake waweze kunufaika na huduma hizo na hatimaye kujikwamua kiuchumi.

**114. MHESHIMIWA CONSTANTINE JOHN
KANYASU (GEITA MJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Hivi karibuni Serikali ilitoa agizo la kuwakamata Wanawake wanaojiuza:-

Je, zoezi hili limefanikiwa kwa kiasi gani nchi nzima.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

115. MHESHIMIWA SELEMAN SAID BUNGARA (KILWA KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Mradi wa ujenzi wa barabara ya Singino/ Kivinje maarufu kama barabara ya kwa Mkocho ni ahadi iliyotolewa na Rais Mstaafu Mhe. Dkt. Jakaya Kikwete karibu miaka 10 iliyopita. Aidha, kwa kipindi chote cha miaka 10 ujenzi wa barabara hiyo umekuwa wa kusuasua ingawa barabara hiyo ni kiunganishi kwa Wananchi hasa Wagonjwa wanaokwenda kutibiwa Hospitali ya Wilaya:-

- (a) Je, nini kauli ya Serikali ya Awamu ya Tano juu ya ukamilishwaji wa ahadi hiyo;
- (b) Je, Serikali inatoa maelezo gani kwa Wananchi juu ya kuchelewa kukamilishwa kwa ujenzi wa barabara hiyo kwa kipindi cha miaka 10 sasa.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

116. MHESHIMIWA DKT. SHUKURU JUMANNE KAWAMBWA (BAGAMOYO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Katika Mradi wa REA II Jimbo la Bagamoyo lilipewa Vijiji 10 tu na bado utekelezaji wake unasuasua na uko nyuma ya ratiba:-

Je, ni lini Miradi ya Umeme kwa Vijiji vya Kongo, Kondo na nyongeza ya Matimbwa itakamilika.

117. MHESHIMIWA SILVESTRY FRANCIS KOKA (KIBAHA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Mradi wa umeme wa 400 KV wa kutoka Kinyerezi hadi Arusha ni muhimu kwa maendeleo ya Wananchi na Taifa letu, kuanzia mwaka 2015 Wananchi wa maeneo ya Kibaha Mjini ambako mradi huo unapita wamechukuliwa maeneo yao na yalifanyiwa uthamini kwa ajili ya kulipwa fidia:-

Je, ni lini fidia hiyo italipwa kwa Wananchi walioathirika na mradi huo.

WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA UVUVI:

118. MHESHIMIWA LATHIFAH HASSAN CHANDE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi:- Asilimia 85 ya Wananchi wa Mkoa wa Lindi ni Wakulima wa Korosho, Ufuta na Mbaazi. Pamoja na juhudi kubwa za uzalishaji Wakulima hao wamekuwa wakikabiliwa na changamoto mbalimbali za ukosefu wa masoko, ucheleweshwaji wa pembejeo na kuongezeka kwa ushuru:-

- (a) Je, ni lini Serikali itawashirikisha Wakulima hawa katika upangaji bei hasa zao la Korosho badala ya Bodi pekee ambayo inapanga bila kuangalia gharama halisi za kulima;
- (b) Je, ni lini Serikali italianzisha tena Soko la uhakika la mazao ya Wakulima baada ya kulifunga lile la awali Wilayani Mtwara.

119. MHESHIMIWA PROSPER JOSEPH MBENA (MOROGORO KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi:- Wakati wa mjadala wa

Hotuba ya Bajeti ya Wizara ya Kilimo, Mifugo na Uvuvi tarehe 22 Mei, 2017, Bungeni, Wabunge wengi walieleza umuhimu wa Serikali kuongeza juhudi za uvuvi kwenye Bahari Kuu na kuitaka Serikali kununua Meli kubwa za kuvua samaki kwenye Bahari hiyo:-

- (a) Je, Serikali inaweza kueleza sababu zilizofanya Shirika la Uvuvi la Tanzania (*Tanzania Fisheries Company – TAFICO*) lishindwe kuendelea na biashara ya uvuvi wa Bahari Kuu;
- (b) Je, Serikali haioni umuhimu wa kulifufua Shirika hilo la TAFICO;
- (c) Je, miundombinu iliyokuwepo ya uvuvi kwa ajili ya TAFICO ikiwa ni pamoja na Meli, dry dock na zana nyingi za uvuvi ambazo zilizengwa na kulipiwa na Serikali ya Japan ipo katika hali gani.

IV. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

(Kusomwa Mara ya Kwanza)

Muswada wa Sheria ya Shirika la Mawasiliano Tanzania wa Mwaka 2017 (*The Tanzania Telecommunications Corporation Bill, 2017*).

Muswada wa Sheria ya Wakala wa Meli Tanzania wa Mwaka 2017 (*The National Shipping Agencies Bill, 2017*).

Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2017 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 4) Bill, 2017*].

V. TAARIFA YA KATIBU WA BUNGE:

VI. HOJA YA KUAHIRISHA BUNGE:

WAZIRI MKUU.

VII. WIMBO WA TAIFA:

**DODOMA
15 SEPTEMBER, 2017**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**